

- Uyarı!** [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.
[2] Cevap kağıdı üzerine, "not talep eden ifadeler" veya "cevap dışında herhangi bir şey" yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranan adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.
[3] Sınav soruları 20/08/2024 Tarihli mer'i mevzuata göre hazırlanmıştır.

SORU 1: 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre, aşağıdaki kavramları birer cümleyle tanımlayın/açıklayın:

- a) İkmalen vergi tarihi
b) Re'sen vergi tarihi

Bu soru 30 puan değerindedir.

SORU 2: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa göre, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katına değer vergisinden indirilemeyecek katma değer vergilerinden sadece ikisini birer cümleyle yazınız.

Bu soru 20 puan değerindedir.

SORU 3: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre, mevcudiyeti halinde ihtiyati haciz tatbik olunması gereken hallerden üçünü kısaca yazınız.

Bu soru 15 puan değerindedir.

SORU 4: Mimarlık faaliyetinden dolayı serbest meslek erbabı olan Mükellef (E), 2023 takvim yılında 1.500.000 TL gayrisafı hasılat elde etmiştir. AFAD'a makbuz karşılığı 30.000 TL bağış yapmıştır. Mükellef (E)'nin faaliyeti ile ilgili olarak yapmış olduğu genel gider tutarı ise 380.000 TL'dir. Mükellef (E), ayrıca yazmış olduğu kitapla ilgili olarak bir yayın kuruluşundan 250.000 TL telif kazancı elde etmiş olup, telif kazancı üzerinden yıl içinde $(250.000 \times \%17)$ 42.500 TL tevkifat yapılmıştır.

İstenen: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre, mükellefin 2023 takvim yılı "vergiye tabi gelirini" (gelir vergisi matrahını) ve "hesaplanan vergisini", nasıl hesaplanacağını da göstererek belirtiniz.

Not: Hesaplamalar birer satırda gösterilecek ve hesaplama dışında açıklama yapılmayacaktır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre, 2023 takvim yılında elde edilen gelirlere aşağıda yer alan vergi tarifesi uygulanarak gelir vergisi hesaplanacaktır.

Gelir vergisine tabi gelirler;	
70.000 TL'ye kadar	%15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	%20
370.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL, fazlası	%27
1.900.000 TL'nin 370.000 TL'si için 85.900 TL, fazlası	%35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 621.400 TL, fazlası	%40
Oranında vergilendirilir.	

Bu soru 35 puan değerindedir.

VERGİ MEVZUATI VE UYGULAMASI SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

CEVAP 1: 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre;

a) İkmalen vergi tarihi: Her ne şekilde olursa olsun bir vergi tarh edildikten sonra bu vergiye müteallik olarak meydana çıkan ve defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak miktarı tespit olunan bir matrah veya matrah farkı üzerinden alınacak verginin tarh edilmesidir. (213 sayılı Vergi Usul Kanunu, İkmalen vergi tarihi: Madde 29)

b) Re'sen vergi tarihi: Vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitine imkan bulunmayan hallerde takdir komisyonları tarafından takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca düzenlenmiş vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah kısmı üzerinden vergi tarh olunmasıdır. İnceleme raporunda bu maddeye göre belirlenen matrah veya matrah farkı resen takdir olunmuş sayılır. (213 sayılı Vergi Usul Kanunu, Re'sen vergi tarihi: Madde 30)

(30 puan değerindedir)

CEVAP 2: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa göre, aşağıdaki vergiler mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez:

a) Vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan **malların** teslimi ve hizmet ifası (Bu Kanunun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri ile (4) numaralı fıkrasının (ı) ve (ö) bentleri uyarınca katma değer vergisinden istisna edilen işlemler hariç) ile ilgili **alış vesikalarında gösterilen** veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan **katma değer vergisi**,

b) Faaliyetleri kısmen veya tamamen **binek otomobillerinin kiralınması** veya çeşitli şekillerde **işletilmesi olanların** bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere **işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi**,

c) Deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığının yangın sebebiyle mücbir sebep ilân ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayı olanlar hariç olmak üzere, **zayı olan mallara ait katma değer vergisi**, (Ek parantez içi hüküm: 29/3/2018-7104/9 md.) (Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesine göre Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömürlerini tamamladıktan sonra zayı olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisi ile faydalı ömrünü tamamlamadan zayı olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin kullanılan süreye isabet eden kısmı indirilebilir.)

d) Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirim kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi. (Ek hüküm: 15/7/2016-6728/44 md.) (5520 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar ile Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine göre işletme aleyhine oluşan farklara ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi ile yurt içindeki işlemlerde mal teslimi veya hizmet ifasında bulunan mükellefler tarafından ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen katma değer vergisi hariç)

e) Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre **değersiz hale gelen alacaklara ilişkin alıcı tarafından ödenmeyen katma değer vergisi.**

(3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, İndirilemeyecek katma değer vergisi: Madde 30)

(20 puan değerindedir)

CEVAP 3: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre; aşağıdaki hallerden herhangi birinin mevcudiyeti takdirinde ihtiyati haciz tatbik olunur:

1. 9 uncu madde gereğince **teminat istenmesini mucip haller** mevcut ise,
2. Borçlunun belli **ikametgahı yoksa**,
3. Borçlu **kaçmışsa** veya kaçması, mallarını kaçırmaması ve hileli yollara sapması ihtimalleri varsa,
4. Borçludan **teminat gösterilmesi istendiği halde belli müddette teminat veya kefil göstermemiş** yahut şahsi kefalet teklifi veya gösterdiği kefil kabul edilmemişse,
5. **Mal bildirimine çağrılan borçlu belli müddet içinde mal bildiriminde bulunmamış** veya noksan bildirimde bulunmuşsa,
6. Hüküm sadır olmuş bulunsun bulunmasın **para cezasını müstelzim fiil dolayısıyla amme davası açılmış ise**,
7. İptali istenen muamele ve tasarrufun mevzuunu teşkil eden mallar, bu mallar elden çıkarılmışsa elden çıkarmanın diğer malları hakkında uygulanmak üzere, bu **kanununun 27, 29, 30 uncu maddelerinin tatbikini icabettiren haller** varsa.

(6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, İhtiyati haciz: Madde 13)

(15 puan değerindedir)

CEVAP 4: Mükellef (E) nin 2023 takvim yılı "vergiye tabi geliri" (gelir vergisi matrahı) ile "hesaplanan gelir vergisi" aşağıdaki şekilde hesaplanıp gösterilecektir.

Gayrisafi hasılat toplamı		1.500.000 TL
İndirilecek giderler toplamı	(10 puan)	-380.000 TL
Beyan edilecek serbest meslek kazancı (1.500.000 – 380.000)		1.120.000 TL
Diğer indirimler (bağış 30.000 TL)	(15 puan)	-30.000 TL
Vergiye tabi gelir (matrah) (1.120.000 – 30.000)		1.090.000 TL
Hesaplanan gelir vergisi (370.000 TL si için 85.900 TL + fazlası %35 252.000) (10 puan)		337.900 TL

*Bu örnekte, mükellefin yıl içinde ödediği geçici vergi ile tevkif suretiyle kesilen vergiler dikkate alınmamıştır.

Aşağıdaki hesaplama ve açıklamalar bilgi amaçlı verilmiş olup, cevaba yazılması istenmemiştir:

Mükellef ticari kazancından dolayı yıllık gelir vergisi beyannamesi vermek zorundadır. Ödenen şahıs sigorta priminin, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendine göre tamamı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecektir. Ödenen şahıs sigorta primi ile ilgili olarak indirim konusu yapılabilecek tutar 2023 takvim yılı asgari ücretin yıllık brüt tutarı (140.535 TL) ile beyan edilen gelirin %15'i olan [(950.000 – 100.000) X %15=] 127.500 TL'yi aşmamalıdır. Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendine göre, mükellefin eşi ve küçük çocukları adına ödemiş olduğu şahıs (hastalık) sigorta priminin tamamı indirim konusu yapılabilmekle beraber, beyan edilen gelirin %15'i olan 127.500 TL'yi geçemeyeceğinden, indirim konusu yapılacak şahıs sigorta primi 127.500 TL'dir. (Gelir İdaresi Başkanlığı, "Serbest Meslek Kazancı Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi", Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı, Şubat/2024, Yayın No: 506, Bölüm: 19. SERBEST MESLEK KAZANCININ BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER, Örnek 3)

(35 puan değerindedir)

Mimarlık faaliyetinden dolayı serbest meslek erbabı olan Mükellef (E), 2023 takvim yılında 1.500.000 TL gayrisafi hasılat elde etmiştir. AFAD'a makbuz karşılığı 30.000 TL bağış yapmıştır. Mükellef (E)'nin faaliyeti ile ilgili olarak yapmış olduğu genel gider tutarı ise 380.000 TL'dir. Mükellef (E), ayrıca yazmış olduğu kitapla ilgili olarak bir yayın kuruluşundan 250.000 TL telif kazancı elde etmiş olup, telif kazancı üzerinden yıl içinde (250.000 X %17) 42.500 TL tevkifat yapılmıştır. Mükellef (E)'nin elde etmiş olduğu 250.000 TL tutarındaki telif kazancı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2023 takvim yılı için 1.900.000 TL) aşmadığı için 18 inci madde kapsamında gelir vergisinden istisna olduğundan beyan edilmeyecek ve yıl içinde yapılan 42.500 TL tutarındaki tevkifat nihai vergi olacaktır. Tevkif edilen vergi beyanname üzerinden mahsup edilemeyecektir. GVK'nın 89 uncu maddesinin birinci

fıkrasının (10) numaralı bendine göre, AFAD'a makbuz karşılığında yapılan 30.000 TL olan bağışın tamamı gelir vergisi beyannamesinde indirebilecektir.